

Conselleria d'Educació

ORDE 45/2011, de 8 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula l'estructura de les programacions didàctiques en l'ensenyança bàsica [2011/6874]

La Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, disposa en l'article 6.1 que s'entén per currículum el conjunt d'objectius, competències bàsiques, continguts, mètodes pedagògics i criteris d'avaluació de cada una de les ensenyances regulades en la dita llei. En l'article 6.3 s'establix que els continguts bàsics de les ensenyances mínimes requeriran el 55 per cent dels horaris escolars per a les comunitats autònomes que tinguen llengua cooficial i el 65 per cent per a aquelles que no la tinguen; mentres que l'article 6.4 diu que les administracions educatives establiran el currículum de les distintes ensenyances regulades en l'esmentada llei, del qual formaran part els aspectes bàsics fixats pel Govern, i els centres docents desplegaran i completaran, si és el cas, el currículum de les diferents etapes i cicles fent ús de la seua autonomia. En este sentit, l'article 121.1 indica que el projecte educatiu incorporarà la concreció dels currículums establits per l'administració educativa que correspon fixar i aprovar al claustre, així com el tractament transversal en les àrees, matèries o mòduls de l'educació en valors i altres ensenyances, mentres que l'article 121.3 diu que correspon a les administracions educatives contribuir al desplegament del currículum i afavorir l'elaboració de models oberts de programació docent i de materials didàctics que atenguen les distintes necessitats de l'alumnat i del professorat.

El Reial Decret 1513/2006, de 7 de desembre, pel qual s'establixen les ensenyances mínimes de l'Educació Primària, i el Reial Decret 1631/2006, de 29 de desembre, pel qual s'establixen les ensenyances mínimes corresponents a l'Educació Secundària Obligatoria, regulen els aspectes bàsics del currículum en l'ensenyança bàsica.

Al seu torn, l'administració educativa de la Comunitat Valenciana ha establert els currículums de l'Educació Primària i l'Educació Secundària Obligatoria, respectivament, per mitjà del Decret 111/2007, de 20 de juliol, del Consell, pel qual s'establix el currículum de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana, i el Decret 112/2007, de 20 de juliol, del Consell, pel qual s'establix el currículum de l'Educació Secundària Obligatoria a la Comunitat Valenciana.

El Decret 233/1997, de 2 de setembre, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el reglament orgànic i funcional de les escoles d'Educació Infantil i dels col·legis d'Educació Primària, en l'article 78, atribueix als equips de cicle la funció d'organitzar i desenvolupar les ensenyances pròpies del cicle educatiu. Així mateix, en els articles 83 i 89 establisc com a responsable de la redacció del projecte curricular la comissió de coordinació pedagògica.

El Decret 234/1997, de 2 de setembre, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el reglament orgànic i funcional dels instituts d'Educació Secundària, en l'article 88, atribueix als departaments didàctics l'organització i desenvolupament de les ensenyances pròpies de les àrees o matèries, i en l'article 90.3 assenyala que és competència d'estos l'elaboració, abans del començament del curs acadèmic, de la programació didàctica de les ensenyances corresponents a les àrees o matèries integrades en el departament, sota la coordinació i direcció de la direcció d'este. Adicionalment, l'article 106 establisc aquells aspectes que, necessàriament, han d'incloure's en les àrees i matèries assignades o integrades en este.

Per tal de complir els preceptes anteriors, i afavorir un model de programació didàctica que servisca com a referent per al professorat que exercisc la docència en l'ensenyança bàsica, la present orde regula l'estructura de les programacions didàctiques en les etapes d'Educació Primària i Educació Secundària Obligatoria.

Per tot això, vista la proposta del director general d'Ordenació i Centres Docents de la Conselleria d'Educació, de data 6 de juny de 2011, de conformitat amb esta, i en virtut de les competències que m'atribueix l'article 28.e de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell,

Conselleria de Educación

ORDEN 45/2011, de 8 de junio, de la Conselleria de Educación, por la que se regula la estructura de las programaciones didácticas en la enseñanza básica. [2011/6874]

La Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación, dispone en su artículo 6.1 que se entiende por currículo el conjunto de objetivos, competencias básicas, contenidos, métodos pedagógicos y criterios de evaluación de cada una de las enseñanzas reguladas en dicha Ley. En el artículo 6.3 se establece que los contenidos básicos de las enseñanzas mínimas requerirán el 55 por ciento de los horarios escolares para las comunidades autónomas que tengan lengua cooficial y el 65 por ciento para aquellas que no la tengan; mientras que el artículo 6.4 cita que las administraciones educativas establecerán el currículo de las distintas enseñanzas reguladas en la citada Ley, del que formarán parte los aspectos básicos fijados por el Gobierno, y los centros docentes desarrollarán y completarán, en su caso, el currículo de las diferentes etapas y ciclos en uso de su autonomía. En este sentido, el artículo 121.1 indica que el proyecto educativo incorporará la concreción de los currículos establecidos por la administración educativa que corresponde fijar y aprobar al claustro, así como el tratamiento transversal en las áreas, materias o módulos de la educación en valores y otras enseñanzas, mientras que el artículo 121.3 cita que corresponde a las administraciones educativas contribuir al desarrollo del currículo favoreciendo la elaboración de modelos abiertos de programación docente y de materiales didácticos que atiendan a las distintas necesidades del alumnado y del profesorado.

El Real Decreto 1513/2006, de 7 de diciembre, por el que se establecen las enseñanzas mínimas de la Educación Primaria, y el Real Decreto 1631/2006, de 29 de diciembre, por el que se establecen las enseñanzas mínimas correspondientes a la Educación Secundaria Obligatoria, regulan los aspectos básicos del currículo en la enseñanza básica.

A su vez, la administración educativa de la Comunitat Valenciana ha establecido los currículos de la Educación Primaria y la Educación Secundaria Obligatoria, respectivamente, mediante el Decreto 111/2007, de 20 de julio, del Consell, por el que se establece el currículo de la Educación Primaria en la Comunitat Valenciana, y el Decreto 112/2007, de 20 de julio, del Consell, por el que se establece el currículo de la Educación Secundaria Obligatoria en la Comunitat Valenciana.

El Decreto 233/1997, de 2 de septiembre, del Gobierno Valenciano, por el que se aprueba el Reglamento Orgánico y Funcional de las Escuelas de Educación Infantil y de los Colegios de Educación Primaria, en su artículo 78, atribuye a los equipos de ciclo la función de organizar y desarrollar las enseñanzas propias del ciclo educativo. Así mismo, en los artículos 83 y 89, establece como responsable de la redacción del proyecto curricular a la Comisión de Coordinación Pedagógica.

El Decreto 234/1997, de 2 de septiembre, del Gobierno Valenciano, por el que se aprueba el Reglamento Orgánico y Funcional de los Institutos de Educación Secundaria, en su artículo 88, atribuye a los departamentos didácticos la organización y desarrollo de las enseñanzas propias de las áreas o materias, y en el artículo 90.3 señala que es competencia de éstos la elaboración, antes del comienzo del curso académico, de la programación didáctica de las enseñanzas correspondientes a las áreas o materias integradas en el departamento, bajo la coordinación y dirección de la jefatura del mismo. Adicionalmente, el artículo 106 establece aquellos aspectos que, necesariamente, deben incluirse en las áreas y materias asignadas o integradas en él.

Con objeto de dar cumplimiento a los preceptos anteriores, y favorecer un modelo de programación didáctica que sirva como referente para el profesorado que ejerce la docencia en la enseñanza básica, la presente orden regula la estructura de las programaciones didácticas en las etapas de Educación Primaria y Educación Secundaria Obligatoria.

Por todo ello, vista la propuesta del director general de Ordenación y Centros Docentes de la Conselleria de Educación, de fecha 6 de junio de 2011, de conformidad con la misma, y en virtud de las competencias que me atribuye el artículo 28.e de la Ley 5/1983, de 30 de diciembre, del Consell,

ORDENE

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

1. La present orde té com a objecte regular l'estructura de les programacions didàctiques en l'ensenyança bàsica.

2. Esta orde serà aplicable en tots els centres públics i privats que, degudament autoritzats, impartisquen ensenyances d'Educació Primària i Educació Secundària Obligatòria.

Article 2. Finalitats de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques que elabore el professorat tindran, entre altres, les finalitats següents:

- a) Facilitar la pràctica docent.
- b) Assegurar la coherència entre les intencions educatives del professorat i la posada en pràctica en l'aula.
- c) Servir com a instrument de planificació, desenvolupament i avaluació del procés d'ensenyança i aprenentatge.
- d) Oferir el marc de referència més pròxim per a organitzar les mesures d'atenció a la diversitat de l'alumnat.
- e) Proporcionar elements d'anàlisi per a l'avaluació del projecte educatiu, de les concrecions dels currículums i de la mateixa pràctica docent.

Article 3. Estructura de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques en l'ensenyança bàsica hauran de concretar, almenys, els apartats següents:

1. Introducció.
 - a) Justificació de la programació.
 - b) Contextualització.
2. Objectius.
 - a) Objectius generals de l'etapa i, si és el cas, cicle.
 - b) Objectius específics de l'àrea o matèria.
3. Competències bàsiques. Relació entre les competències bàsiques i els objectius de l'àrea o matèria i els criteris d'avaluació.
4. Continguts. Estructura i classificació.
5. Unitats didàctiques.
 - a) Organització de les unitats didàctiques.
 - b) Distribució temporal de les unitats didàctiques.
6. Metodologia. Orientacions didàctiques.
 - a) Metodologia general i específica de l'àrea o matèria.
 - b) Activitats i estratègies d'ensenyança i aprenentatge.
7. Avaluació.
 - a) Criteris d'avaluació.
 - b) Instruments d'avaluació.
 - c) Tipus d'avaluació.
 - d) Criteris de qualificació.
 - e) Activitats de reforç i ampliació.
 - f) Avaluació del procés d'ensenyança i aprenentatge.
8. Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu o amb necessitat de compensació educativa.
9. Foment de la lectura.
10. Utilització de les tecnologies de la informació i la comunicació.
11. Recursos didàctics i organitzatius.
12. Activitats complementàries.

Article 4. Elaboració de les programacions didàctiques

1. En l'Educació Primària, les programacions didàctiques seran elaborades pels mestres que integren l'equip de cicle atenent la necessària coordinació entre els cursos que el componen, així com entre les diferents àrees que l'integren.

2. En Educació Secundària Obligatòria, cada departament elaborarà la programació didàctica de les ensenyances que té encomanades. Els departaments realitzaran la programació didàctica de les seues matèries, àmbits i mòduls sota la coordinació i la direcció de la direcció de departament, i vistes les orientacions dels equips de transició per a procurar la correcta coordinació i continuïtat entre l'Educació Primària i l'Educació Secundària Obligatòria.

3. En l'elaboració de les programacions, hauran de tindre's en compte les directrius i els criteris emanats de la comissió de coordinació pedagògica.

ORDENO

Artículo 1. Objeto y ámbito de aplicación

1. La presente orden tiene por objeto regular la estructura de las programaciones didácticas en la enseñanza básica.

2. Esta orden será de aplicación en todos los centros públicos y privados que, debidamente autorizados, impartan enseñanzas de Educación Primaria y Educación Secundaria Obligatoria.

Artículo 2. Finalidades de las programaciones didácticas

Las programaciones didácticas que elabore el profesorado tendrán, entre otras, las siguientes finalidades:

- a) Facilitar la práctica docente.
- b) Asegurar la coherencia entre las intenciones educativas del profesorado y la puesta en práctica en el aula.
- c) Servir como instrumento de planificación, desarrollo y evaluación del proceso de enseñanza y aprendizaje.
- d) Ofrecer el marco de referencia más próximo para organizar las medidas de atención a la diversidad del alumnado.
- e) Proporcionar elementos de análisis para la evaluación del proyecto educativo, de las concreciones de los currículos y de la propia práctica docente.

Artículo 3. Estructura de las programaciones didácticas

Las programaciones didácticas en la enseñanza básica deberán concretar, al menos, los siguientes apartados:

1. Introducción.
 - a) Justificación de la programación.
 - b) Contextualización.
2. Objetivos.
 - a) Objetivos generales de la etapa y, en su caso, ciclo.
 - b) Objetivos específicos del área o materia.
3. Competencias básicas. Relación entre las competencias básicas y los objetivos del área o materia y los criterios de evaluación.
4. Contenidos. Estructura y clasificación.
5. Unidades didácticas.
 - a) Organización de las unidades didácticas.
 - b) Distribución temporal de las unidades didácticas.
6. Metodología. Orientaciones didácticas.
 - a) Metodología general y específica del área o materia.
 - b) Actividades y estrategias de enseñanza y aprendizaje.
7. Evaluación.
 - a) Criterios de evaluación.
 - b) Instrumentos de evaluación.
 - c) Tipos de evaluación.
 - d) Criterios de calificación.
 - e) Actividades de refuerzo y ampliación.
 - f) Evaluación del proceso de enseñanza y aprendizaje.
8. Medidas de atención al alumnado con necesidad específica de apoyo educativo o con necesidad de compensación educativa.
9. Fomento de la lectura.
10. Utilización de las tecnologías de la información y la comunicación.
11. Recursos didácticos y organizativos.
12. Actividades complementarias.

Artículo 4. Elaboración de las programaciones didácticas

1. En la Educación Primaria, las programaciones didácticas serán elaboradas por los maestros y maestras que integran el equipo de ciclo atendiendo a la necesaria coordinación entre los cursos que lo componen, así como entre las diferentes áreas que lo integran.

2. En Educación Secundaria Obligatoria, cada departamento elaborará la programación didáctica de las enseñanzas que tiene encomendadas. Los departamentos realizarán la programación didáctica de sus materias, ámbitos y módulos bajo la coordinación y la dirección de la jefatura de departamento, y vistas las orientaciones de los equipos de transición para procurar la correcta coordinación y continuidad entre la Educación Primaria y la Educación Secundaria Obligatoria.

3. En la elaboración de las programaciones, deberán tenerse en cuenta las directrices y los criterios emanados de la comisión de coordinación pedagógica.

4. Les programacions didàctiques hauran d'estar redactades abans de l'inici de les activitats lectives del curs escolar corresponent, i entregades a la direcció del centre abans del 30 de setembre de cada any, a fi d'adequar les programacions a les circumstàncies de l'alumnat i del centre durant el dit curs escolar.

Article 5. Programacions alternatives

1. El professorat programarà la seua activitat docent d'acord amb la programació didàctica elaborada pel respectiu òrgan de coordinació docent.

2. En l'Educació Secundària Obligatoria, en aquells casos en què el professorat opte per incloure en la seua activitat docent alguna variació respecte de la programació didàctica del departament, la dita variació, i la seua justificació, hauran de ser incloses en la programació didàctica del departament. En tot cas, hauran de tindre's en compte les directrius i els criteris emanats de la comissió de coordinació pedagògica.

Article 6. Disponibilitat de les programacions didàctiques davant de la comunitat educativa

1. Les programacions didàctiques elaborades pels òrgans de coordinació docent estaran a disposició de tots els membres de la comunitat educativa i seran accessibles a estos en qualsevol moment.

2. A fi d'afavorir l'accessibilitat al contingut de les programacions didàctiques, estes seran exposades en format imprès en alguna dependència del centre docent que siga d'accés públic a tots els membres de la comunitat educativa, i quan siga possible, en format electrònic o per aquells mitjans que crega oportú el centre docent.

Article 7. Supervisió de les programacions

1. Una vegada realitzades les programacions didàctiques per cada un dels òrgans de coordinació docent, estes seran incloses en la programació general anual del centre, prèvia supervisió i avaluació de la direcció d'este.

2. La direcció del centre comprovarà que l'elaboració de les programacions didàctiques s'ajusta formalment al que establix la present orde. En cas contrari, la direcció tornarà la dita programació a l'òrgan de coordinació docent encarregat de realitzar-la, per a la seua reelaboració.

3. Correspon a la Inspecció Educativa la revisió de les dites programacions i el seu seguiment, i, si és el cas, la petició de tots els aclariments que considere oportuns respecte als diversos aspectes de la programació, i l'enviament a la direcció del centre d'un informe en què s'indiquen les observacions a la programació que es consideren oportunes per a la seua revisió i modificació per part de l'òrgan de coordinació docent corresponent.

Article 8. Avaluació de les programacions didàctiques

1. L'avaluació de les programacions didàctiques serà preceptiva i s'efectuarà de conformitat amb el que disposa l'article 15 de l'Orde de 13 de desembre de 2007, de la Conselleria d'Educació, sobre avaluació en Educació Primària, i en l'article 20 de l'Orde de 14 de desembre de 2007, de la Conselleria d'Educació, sobre avaluació en Educació Secundària Obligatoria.

2. Les propostes de millora que es realitzen sobre la programació didàctica basant-se en la seua avaluació hauran de ser incloses en la memòria que efectuen els equips de cicle i els departaments didàctics a la finalització del curs escolar. Les dites millores hauran de figurar en les programacions didàctiques del següent curs escolar.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Models de programació

Sense perjudi de l'autonomia pedagògica dels centres, la direcció general competent en matèria d'ordenació i centres docents facilitarà als centres docents criteris i indicacions orientatius per a l'elaboració de models oberts de programació docent.

Segona. Difusió i supervisió de la norma

1. La Inspecció Educativa vetlarà pel compliment del que establix esta orde.

4. Las programaciones didácticas deberán estar redactadas antes del inicio de las actividades lectivas del curso escolar correspondiente, y entregadas a la dirección del centro antes del 30 de septiembre de cada año, con el fin de adecuar las programaciones a las circunstancias del alumnado y del centro durante dicho curso escolar.

Artículo 5. Programaciones alternativas

1. El profesorado programará su actividad docente de acuerdo con la programación didáctica elaborada por el respectivo órgano de coordinación docente.

2. En la Educación Secundaria Obligatoria, en aquellos casos en que el profesorado opte por incluir en su actividad docente alguna variación respecto de la programación didáctica del departamento, dicha variación, y su justificación, deberán ser incluidas en la programación didáctica del departamento. En todo caso, deberán tenerse en cuenta las directrices y los criterios emanados de la comisión de coordinación pedagógica.

Artículo 6. Disponibilidad de las programaciones didácticas ante la comunidad educativa

1. Las programaciones didácticas elaboradas por los órganos de coordinación docente estarán a disposición de todos los miembros de la comunidad educativa y serán accesibles por éstos en cualquier momento.

2. Con objeto de favorecer la accesibilidad al contenido de las programaciones didácticas, éstas serán expuestas en formato impreso en alguna dependencia del centro docente que sea de acceso público a todos los miembros de la comunidad educativa, y cuando sea posible, en formato electrónico o por aquellos medios que estime oportuno el centro docente.

Artículo 7. Supervisión de las programaciones

1. Una vez realizadas las programaciones didácticas por cada uno de los órganos de coordinación docente, éstas serán incluidas en la programación general anual del centro, previa supervisión y evaluación de la dirección del mismo.

2. La dirección del centro comprobará que la elaboración de las programaciones didácticas se ajusta formalmente a lo establecido en la presente orden. En caso contrario, la dirección devolverá dicha programación al órgano de coordinación docente encargado de realizarla, para su reelaboración.

3. Corresponde a la Inspección Educativa la revisión de dichas programaciones y su seguimiento, y, en su caso, la petición de cuantas aclaraciones considere oportunas respecto a los diversos aspectos de la programación, y el envío a la dirección del centro de un informe en el que se indiquen las observaciones a la programación que se consideren oportunas para su revisión y modificación por parte del órgano de coordinación docente correspondiente.

Artículo 8. Evaluación de las programaciones didácticas

1. La evaluación de las programaciones didácticas será preceptiva y se efectuará de conformidad con lo dispuesto en el artículo 15 de la Orden de 13 de diciembre de 2007, de la Conselleria de Educación, sobre evaluación en Educación Primaria, y en el artículo 20 de la Orden de 14 de diciembre de 2007, de la Conselleria de Educación, sobre evaluación en Educación Secundaria Obligatoria.

2. Las propuestas de mejora que se realicen sobre la programación didáctica basándose en su evaluación deberán ser incluidas en la memoria que efectúen los equipos de ciclo y los departamentos didácticos a la finalización del curso escolar. Dichas mejoras deberán ser recogidas en las programaciones didácticas del siguiente curso escolar.

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera. Modelos de programación

Sin perjuicio de la autonomía pedagógica de los centros, la dirección general competente en materia de ordenación y centros docentes facilitará a los centros docentes criterios e indicaciones orientativos para la elaboración de modelos abiertos de programación docente.

Segunda. Difusión y supervisión de la norma

1. La Inspección Educativa velará por el cumplimiento de lo establecido en esta orden.

2. Els equips directius dels centres públics i la direcció dels centres privats complirà i farà complir el contingut de la present orde i en difondrà el contingut entre els membres de la comunitat educativa.

Tercera. Interpretació i aplicació

Es faculta a la direcció general competent en matèria d'ordenació i centres docents, perquè, en l'àmbit de les seues competències respectives, dicte totes les resolucions i instruccions que calguen per a la interpretació i l'aplicació del que disposa la present orde.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Derogació normativa

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o d'un rang inferior que s'oposen al que disposa la present orde.

DISPOSICIÓ FINAL

Única. Entrada en vigor

Esta orde entrarà en vigor l'endemà de ser publicada en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

València, 8 de juny de 2011

El conseller d'Educació,
ALEJANDRO FONT DE MORA TURÓN

2. Los equipos directivos de los centros públicos y la dirección de los centros privados cumplirá y hará cumplir el contenido de la presente orden y difundirá su contenido entre los miembros de la comunidad educativa.

Tercera. Interpretación y aplicación.

Se faculta a la dirección general competente en materia de ordenación y centros docentes, para que, en el ámbito de sus respectivas competencias, dicte cuantas resoluciones e instrucciones sean precisas para la interpretación y la aplicación de lo dispuesto en la presente orden.

DISPOSICIÓN DEROGATORIA

Única. Derogación normativa.

Quedan derogadas cuantas disposiciones de igual o inferior rango se opongan a lo dispuesto en la presente orden.

DISPOSICIÓN FINAL

Única. Entrada en vigor

Esta orden entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Valencia, 8 de junio de 2011

El conseller de Educación,
ALEJANDRO FONT DE MORA TURÓN